

РЕШЕНИЕ

№ 16453

гр. София, 14.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 50 състав, в
публично заседание на 01.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Бойкинова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разглежда дело номер **300** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл. 145 – 178 от Административно процесуалния кодекс.

Образувано е по жалба на К. Г. П. от [населено място] против отказ № [ЕГН]/17.11.2024 г. /ЛС-30-09-569/14.11.2024 г. на управителя на Национална здравноосигурителна каса (НЗОК), с който на основание чл. 73 ал. 1 и ал. 2 от Закона за хора с увреждания (ЗХУ) и чл. 69 ППЗХУ е отказано предоставяне на медицински изделия и помощни средства - акумулаторна количка, по заявление № [ЕГН]/07.11.2024 г.

Твърди се в жалбата, че постановеният отказ е незаконосъобразен, тъй като административният орган не е взел предвид разпоредбата на чл. 5, ал. 1, т. 6 и т. 9 ЗХУ. Посочва се, че жалбоподателят е с влошено здравословно състояние, както и че изпитва функционални затруднения при изпълнението на ежедневни дейности, поради което е поискал да му бъде предоставена акумулаторна количка, която му е предписана с протокол на ЛКК.

В съдебно заседание жалбоподателят – К. Г. П., се явява лично, като поддържа изложените в жалба доводи и съображения за нейната основателност.

Ответникът – Управителят на Национална здравноосигурителна каса (НЗОК) в съпроводително писмо с № 19-02-1619/08.01.2025 г., с което е изпратил административната преписка не е взел становище по жалбата. В съдебно заседание е редовно призван, не се явява и не представлява.

Софийска градска прокуратура не взема участие в производството.

Съдът като взе предвид изложените от жалбоподателя доводи и представените доказателства намира следното от фактическа страна:

На 06.11.2024 г. е подадено заявление от К. Г. П., с искане да му бъде отпуснато помощно средство акумулаторна количка, което е предписано с протокол от ЛКК № 20241106177882.

По делото е приложено медицинско направление за ТЕЛК № 24172408F8E8/18.06.2024 г., от което се установява, че К. П. е трудно подвижен с патерици, с функционален дефицит, долна спастична парапареза, постмиелитна миелопатия. Посочено е, че същият се нуждае от чужда помощ и от специални помощни средства – инвалиден скутер и преносима рампа за преодоляване на стъпала. Видно от ЕР № 1618 от зас.102/ 17.06.2021 г. на IV МБАЛ С. ЕАД жалбоподателят е с 92 % трайно намалена работоспособност. В мотивите към експертното решение е посочено, че лицето има чести оплаквания от главоболие, отпадналост, болка, скованост и ограничени движения в гръбначния стълб. Отбелязано е също така, че К. П. е лекуван за туберкулоза, налице са отоци и подуване на краката.

Заявлението е разгледано от назначена със заповед № РД-18-130/21.06.2024 г. на управителя на НЗОК комисия, съобразно утвърдените от управителя на НЗОК Правила за работа на комисия в ЦУ на НЗОК за разглеждане на заявления за предоставяне на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, предназначени за хора с увреждания № РД-16-17/16.03.2024 г. Видно от протокол от заседание № РД-13-878/14.11.2024 г. Комисията е предложила да бъде постановен отказ по подаденото заявление от К. П. с мотиви, че му е отпусната рингова количка от дата 19.05.2023 г. със срок на експлоатация до 19.05.2029 г.

Във връзка с констатациите в протокола и със същите мотиви е поставен отказ № [ЕГН]/07.11.2024 г. от управителя на НЗОК.

По делото е представен списък на Спецификация с определени и групирани помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия извън обхвата на задължителното здравно осигуряване съгласно чл. 73, ал. 1 ЗХУ.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от лице, имащо правен интерес от оспорване, и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима.

Разгледана по същество същата е основателна по следните съображения:

Оспореният отказ е издаден от компетентен орган – Управителят на НЗОК, съгласно чл. 69, ал. 4 ППЗХУ, според който компетентен да се произнесе по заявлението по ал. 1 е управителят на НЗОК в случаите, когато заплащаната от НЗОК стойност на заявеното помощно средство, приспособление, съоръжение или медицинско изделие, съответно ремонта, е по-висока от 1000 лева, какъвто е настоящият случай.

Оспореният отказ е издаден в писмена форма и съдържа всички задължителни реквизити по чл. 59, ал. 2 от АПК.

В хода на административното производство, съдът не констатира допуснати съществени процесуални нарушения, като такива не се и твърдят от жалбоподателя.

Настоящият съдебен състав намира, че отказът на НЗОК е издаден в нарушение на чл. 35 и 36 АПК, без да са изяснени фактите и обстоятелствата от значение за случая, като съображенията за това са следните:

Съгласно чл. 73, ал. 1 ЗХУ хората с увреждания имат право на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, определени индивидуално с медицински документ, издаден от лекарските консултативни комисии, ТЕЛК или НЕЛК, въз основа на конкретните им нужди и съгласно спецификация, утвърдена от НЗОК, а съгласно ал. 2 от същата разпоредба финансирането и предоставянето на помощните средства се осъществява от НЗОК.

В случая не е спорно по делото, че на К. П. във връзка с подадено от него заявление е била отпусната рингова количка със срок на валидност до 19.05.2029 г.

С ново заявление жалбоподателят е поискал да му бъде отпуснато помощно средство – акумулаторна количка поради влошеното му здравословно състояние. Със заявлението са представени всички необходими медицински документи по чл. 68 ППЗХУ, включително протокол на ЛКК, ЕР на ТЕЛК към IV – та МБАЛ С. ЕАД, епикризи от Специализирана болница за рехабилитация – Национален комплекс“ ЕАД.

Единственият мотив послужил за постановения отказ е обстоятелството, че на жалбоподателя е била отпусната рингова количка със срок на валидност до 19.05.2029 г., което само по себе си не е достатъчно основание за да обоснове отказ, тъй като предоставянето на помощно средство е свързано с конкретното увреждане на лицето и неговия вид се определя в зависимост от конкретните потребности на всеки нуждаещ се, включително с необходимостта да бъде облекчено при извършване на обичайни дейности като пазаруване, пребиваване на свеж въздух, осъществяване на социални контакти. Помощното средство следва да е и такова, че да подпомага и членовете на семейството на увреденото лице, които полагат грижи за него, както и потребностите на самото лице. Така наличието на отпусната рингова количка не може да бъде основание за постановяване на отказ от страна на административния орган, доколкото жалбоподателят не е поискал едновременно отпускане на рингова и акумулаторна количка. Фактът, че на жалбоподателя вече е било отпуснато помощно средство – рингова инвалидна количка с чужда помощ, срокът на която не е изтекъл, не означава, че ако междувременно състоянието му е станало такова, че същият не може да се придвижва самостоятелно с рингова количка, не може да му се предостави акумулаторна инвалидна количка. Още повече, че с разпоредбите на чл. 77, ал. 2 и ал. 3 от ППЗХУ е предвидено, при преустановяване ползването на помощните средства, приспособления, съоръжения и медицинските изделия, те се връщат на предоставилите ги лица от регистъра по чл. 88, ал. 1 ЗХУ с изключение на изработените по поръчка като върнатите ПСПСМИ могат да се предоставят на нуждаещи се лица или на здравни и социални институции, като се спазват и условията по договорите по чл. 45, ал. 16 от Закона за здравното осигуряване.

В случая от приетите по делото медицински епикризи и документи се установява, че здравословното състояние на жалбоподателя е влошено, походката му е все така силно затруднена, а видно от представения по делото протокол ЛКК № 20241106177882 е с долна спастична парапреза, сетивност – дистална хипестезия с хиперпатия в долни крайници. При тези данни безспорно използването на акумулаторна количка би подобрило качеството на живот и улеснило ежедневните дейности на жалбоподателя предвид описаните двигателни затруднения, които той има.

По горните съображения съдът намира, че при постановяване на решението административният орган е подходил строго формално, без да подходи индивидуално с оглед здравословното състояние на жалбоподателя и неговите потребности, което е в разрез с целта и принципите на закона - чл. 2 и чл. 3 ЗХУ.

С оглед на всичко изложено съдът приема че, оспореният отказ № [ЕГН]/17.11.2024 г./ЛС-30-09-569/14.11.2024 г. на управителя на НЗОК за отпускане на финансови средства на жалбоподателя за закупуване на помощно средство – акумулаторна количка, на стойност 3019 лв., е издаден в противоречие материалноправни разпоредби и с целта на закона, поради което е незаконосъобразен и следва да бъде отменен.

Воден от горното и на основание чл. 172 АПК, Административен съд София –град, II отделение, 50-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Отказ №[ЕГН]/17.11.2024 г./ЛС-30-09-569/14.11.2024 г., издаден от управителя на НЗОК.

ИЗПРАЩА преписката на управителя на НЗОК - [населено място] за ново произнасяне по подаденото от К. Г. П. заявление за отпускане на помощно средство, при съобразяване с указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени с настоящото решение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: